

Bonhaj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty
Duši daty,
Wotpođni ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Ssmolerjez knihiczhczeřni w Budyschinje a je tam sa schtwórtlétetu pschedplatu 40 np. dostacž.

Sswjedžení semrjetých.

Hebr. 4, 9—11.

„Je hishcze druhí žabatny wotpocžink wostajeny Božemu ludu“, njeklänczi to kaž synk slothych swonow do nascheho khudeho semskeho žiwjenja? Wschudžom, hdzej hladash, wožebje w naschich dnjach, njemér! A dha rěka nětko s Božeho žlowa: wy dusche, kiz mér trjebacze, njedýrbicze podarmo pytacz; wy dýrbicze wotpocžink namakacz, pschetoz je hishcze druhí žabatny wotpocžink wostajeny Božemu ludu. Ale zjle wožebitu wažnosć ma tuto žlowo tola na žmijertnej njedželi! Myj stupimy w duchu k žmijertnym ložam a k rowam sańżeneho lěta. A dha wožini ho pola tak někotreho row we wutrobje. Tón jedyn ho prascha: Kneže Božo, cžohodla hy nam macz rubit? Schtó budže ho nětko sa džeczi starac? Abo jena druha: cžohodla dýrbjesche nasch nan, kiz ho tak žwernje sa žwoju žwójbū starasche a džen wote dnja jeno sa naž dželasche, tak sahe wumrjec? A tak dže dale s njelicžomnymi praschenjem. To wschtiko staja ho nam dženža na žmijertnej njedželi psched duschu, a tak derje nam tehodla cžini, hdzej rěka:

Je hishcze druhí žabatny wotpocžink wostajeny Božemu ludu.

S tuteho žlowa chzemj ſebi dženža

1. wucžbu, 2. troscht a 3. napominan wſacž. —

1. Žich wjèle pytaja w naschich dnjach wotpocžink a mér tu na semi a tak někotry ma hacž do žmijercze nadžiju, so tola ras tu na semi wotpocžink namaka. Dželaczeč

praji: hdzej žym žwoje džeczi wožahnýl, hdzej ſu se ſchule, ſo móža ſame něchtio ſažlužicž, a hdzej žym ſebi tež něchtio nalutował, potom chzu ja wotpocžowacž, potom halle chzu w měrje žiwjenje wužiwacž. Ale pschezo ſažo dýrbimy ſhonicž, ſo ſu to jenož ſony. Pak to nje-docžakam, abo je-li jedyn tutón wotyknjeny kónz dozpił, dha rěka pschezo ſažo: Nasche žiwjenje je próza a kſchilda. Haj, tu na ſemi žadyn mér a wotpocžink njeje; ale hdzej niz na ſemi, dha žnadž pod ſemju? Myj mijenujemy tola to městno, hdzej budža tež naž junu khowacz, městno měra, a na pomnikach ſteji: tu wotpocžuje w měrje, tu wotpocžuje wot žwojeho džela! Haj, tam wotpocžuja tež po tak někotrych staroſczach a khoroſczach, wotpocžuja wot nusy tuteho žwěta. Ale je to wschtiko, ſchtož mamy wot prózy tuteho žiwjenja, mér w rowje? Njeby to ſrudny troscht był, ſrudny wotyknjeny kónz dusche, kotrůž je Bóh k žwojej podomnoſci ſtworil? Bažník ho prascha: Hdzej namaka duscha domiſnu a wotpocžink? a nasche wotmowljenje rěka: tu njeje, ale horjekach we wěčnym žwětle. Haj, horjekach w njebjeſzach, tam je nascha domiſna, tam budžem, kaž naſch teſt praji, runje jako Bóh něhdý wot žwojich ſkutkow, tež my wotpocžowacž wot žwojich ſkutkow. Ale budža to wschtiz? Ně, jenož Božemu ludu je druhí žabatny wotpocžink wostajeny. Mér a wotpocžink w rowje je kóždemu wostajeny, ale w njebjeſzach jenož wěstemu dželej čłowiſtwa. Boži lud to ſu w nowym ſklubje ſchesczenjo, a tež jenož cži, kiz žwojemu Bohu zjle pſchiſlushejo, kiz žwojego Boha lubuja a jemu žluža: Woni jenož móža

wyskacj: Chrystus je moje žiwjenje a Smjerc moje dobycze! Woni móža prajic: mje chze węczna luboscz pschiwsacz. To je nascha wuczba, a s teho pschiindze nam troscht sa naschich lubych semrjetych.

2. My so znadz dženja prascham: Ssu tež naschi lubi, w tym Knjesu wužnjeni, sachli do węczneje sbóžnoscze? Węscze su tež naschi lubi hréchili, ale my nježměmy tola na jenotliwe hréchi hladacz, ale wjese bôle dyrbimy so praschec: Schto wobknježesche jich wutrobu? Ssu jeno tutón swet lubowali, potom je czežko, pschi rowach troscht namałacz. Besche jim pak Boh tón Knjes to jene a wscho, su jeho pytali, potom wemy, so su nětko živi w ſabatnym wotpoczinku, kiz je wostajeny Božemu ludu. Dha móžecze tež wy frudzeni wježele horje hladacz k nježestim wypokosciam. Mykleže jenož na to sbože, kotrež móža nětko wuziwacz! Tu su so bědžili, tu dyrbjachu so prozowacz; tu su czežpili, ach, kaf czežko běše to fa tak někotreho naschich lubych, ale nětko su wumóženi! Nětko móža so nježestich wježelov wježelicz, nětko móža widžic, schto su prjedy jenož wérili, widžic woszbeje teho, do kotrehož su tu na semi wérili, swojego Knjesa a Sbóžnika Jezom Chrysta! Haj, kaf sbóžni su tola naschi lubi, w tym Knjesu wužnjeni! To je nasch troscht na Smjertnej nježeli. A nětko hladajmy hischeze na napominanje, kotrež nam s nascheho teſta napscheczivo klineži.

3. Tak někotry měni, so je jara lohko, sbóžny bycz. Wón ſebi myſli, so je sbóžnoscz herbſtwo, kotrež dyrbí kóždy doſtacz, so trjebam y jeno wumrjecz a potom ma Boh tón Knjes tu pschiſluſhnoſcz, naš pschiwacj do nježkeho kraleſtwia. Tehodla su tajzy pschezo s měrom a so dale njeſtaraju. To je tež mér a wotpoczink, ale niz wotpoczink Božego luda. To je mér tamneho bohateho, kiz prajesche: Nětk, luba duscha, jěž a pij a budž wježela, pschetož ty masch wscheho doſcz. Pscheczivo temu praji nasch teſt dženja: Khwatajm teho dla ſa tym, so bychmy nuts pschiſchli k temu ſabatnemu wotpoczinku. A so bychmy nuts pschiſchli k temu prawemu ſabatnemu wotpoczinku, dha dyrbimy haſle ras wonschińcz s wopaczneho měra, my dyrbimy pschińcz do njemera tamneho jaſtnika w Filippi a so praschec: Schto dyrbju cžinic, Knjeze, so bych sbóžny był? Ach, so by naš dženſniſcha Smjertna nježela do tajkeho njemera pschinjeſla! Smjertna nježela dopomina naš na naschu Smjerc a pschiwoła nam: Dženja, hdzež hischeze žiw y by, wobrocž so; schto wè, kaf bliſko je twój kónz a hacž mōžesč jutsje hischeze k swojemu Bohu khwatacz! Haj, khwataj dženja hischeze, so móžesč swojich lubych w njebeſach ſaſo widžic; pytaj ſa nimi ſledžic, pschetož kaf frudnje by bylo, by jenož jím něhdj na poſlednym dnju Jezuš Chrystus pschiwołak: Póječe nětko, wy żohnowani mojeho nježekho Wózca, wy dyrbicze nježeske kraleſtwia herbowac, a tebi by napscheczivo klinčało: Dži nuts do węczneho ſatamanſtwia! Tehodla chzemj ſańcz k tutemu ſabatnemu wotpoczinku! S tym ſłowom chzemj ſtupic k rowam swojich lubych, ale my njechamy dele hladacz do czemneho rowa, ně, nasch Knjes a Sbóžnik Jezuš Chrystus je tola Smjereži móz wsał, a jeho dobycze je nasche dobycze; my chzemj pschi rowach horje hladacz k nježestim wypokosciam. Je hischeze druhi ſabatny wotpoczink wostajeny Božemu ludu, s tutym ſłowom chzemj tež dale živi bycz tu na semi, chzemj, hdz nam husto czežko je, so pschebědžicz psches žiwjenje. S tutym ſłowom chzemj horje hladacz k nježekam, tam, hdzež su naschi

lubi, w tym Knjesu wužnjeni, hromadze živi, tam, hdzež na naš czaſku. Budž ſczepliwy, czaſak jeno, znadz doſho wjazy njetraje, dha rěka tež pola tebie: Mſiſchr tu je, a tebie woła! Budž ſwerny hacž do Smjercze, dha chze Boh tón Knjes tež tebi krónu žiwjenja dac̄.

Hamien.

B.

Nježmijertnoscz.

O rjana wěſtoſcz nježmijertnosczę,
Ty ſahroda we puſćinje,
Ty žorlo ſbóžnej' wježelosczę
A jaſne ſkónzo w ſmjertnej czmje,

O woschewjenje njebjeſke:
Ja ſ džaka ſyſtu witam cze.

Do procha ſtchaſe wožoltnjene
Wět' naſymſki wsche ſiſcicza —
Te, te su k kaczu położene
A žiwjenje wjaz njewidža;

Naš pak tu wužywa Boh ſam
A hromadži naš k węcznym ſnjam.

Kaf dželenje naš mohlo ſtužic
We ſachodnoſce pschebytku?
Smjercz k žiwjenju nam dyrbí ſlužic
A krónu podacj nježeku;

Haj, ſ kóždej' ſyſtu dželenja
Keže w nježju róža wježela.

Mjelež, tycyna ſkóržba, žałoczenje,
Row swojich morwych njeſthowa;
Tim ſkhadža rjeñſche wotuženje,
Smjercz wjazy njeje psches Chrysta;

My nježmijertnosczę džeczi ſmy —
Tam horſach ſo ſaſ widžimy!

Handrij Zejler.

Prawe wumrjecze.

Pobožny kſcheczijan, na czežkim khorokožu ležazj, bu njejabzj wot wulkeje hroſy psched bliſkej ſmjerczu ſajath. We ſwojim ſtyſku a wutrobiny njemērje ſo wón pocza cžishe pschi ſebi modlicz. Pschi tym pak wužny a ſo ſpižy zyle radostnie ſmějko-tasche. Žalo po ſhwili wocži ſaſo wotewri, wón ſradnje woſolo ſebje hladasche. Pschitomni ſo tehoodla woprashach, hacž dha je jemu ſnadz ſlepje, dokož ma tajki wježelý napohlad.

Duž wón powjedasche: Ja mějach runje rjanj ſón. Schthrio jandželjo pschi mojim ſožu ſtejach. Prěni mějescze rubjesczko we ſwojej ružy a ſetrje mi pót ſ čoſla, prajizy: „Boh tebi wschitke ſyſtu ſ twojeju wocžow wutreje.“ Druhi mi ſelenu paſmowu halouſu poda a džesche: „Ty by nětk pschewinyl.“ Tsecji mi krónu nad hlowu džeržesche ſ tymi ſłowami: „Ty krónu žiwjenja doſtanjesch.“ Schtowrty pak mi wocži ſ užnej ruku ſandželi a pschi tym rjekny: „Zaſoſcz, horſo, hubjenſtwo nětk ſbóžne ſkóneži ſo.“

F.

Luboscz.

W naschim čaſku je waſchnje, ſo ſo ſ kwtkami a wěziami pschi poſrjebach wulzy jara pychuje, druhdy ſamo w tajkej měrje, ſo dyrbja ſo wone ſ wožebithm wosom na poſrjebniſchežo dojvescz.

Sedyn ſlawny filoſofa něhdj džesche: „Bychm̄li my ſwojim lubym, tak doſho hacž mjes nami pschebywaju, pucž tak ſ kwtkami poſcželali, kaž ſyſtu ſwucženi, jich rowy ſ nimi kchwac, tak wjese

ſpožowniſcho by ſo jich živjenje roſwiło, kaſ wjèle hórkich poroſokow mohli ſebi my po jich ſmjerči ſalutować!" Schtož ſmy paſ na živých ſakomdžili, njemžemj po jich ſmjerči wjazh dobre ſčinicž. My móžemy jeno Boha wo wodacze proſkycz a pſchichodnje tych, kotsiž nam ſawoſtachu, cžim bóle lubowacž, poſluchawſchi hloſju teho, kotryž je ſwoje živjenje ſ luboſcze ſ nam wostajil a nam pſchiwola: „Nlowu pſchikafnju dam ja wam, ſo byſcze ſo mjes ſobu lubowali, kaž ja waſ lubowaſ ſym."

Wéſch th ſznamo, kaſ doſko je cži hiſcheče ſpožczene, luboſcz wopokaſowacž? Kaſ doſko cži twoji lubi ſdžerzeni wostanu? Njeſpominach na to, kaſ woni woſ dženža hacž do jutſje tebje ſznamo ſameho ſawoſtaja? Chyžl th ſzadž, ſo by ſebi pſchi jich rowje praſicž dyrbjał: Ja ſym jich pſche mało lubowaſ; ach, taſ husto běch hněwny, wobužny, ſhmny, haj twjerdy pſchecživo nim!

Mój pſchecželo, kóždy krócz, hdyž ſacžuwaſch, ſo ſo hněw w twojej wutrobie ſběha, ſo ſo twoje čžolo poſhmrja a ſo tebi njeļuboſčiwe ſklowo na jaſyk cžiſcheži, potom pomýžl: To woko, do kotrehož dženža hladam, ſznamo jutſje njebjefsu jaſnoſcz widži; tehodla chzu lubowacž a luboſcz wopokaſowacž, kaž doſko ſo mi to hiſcheče ſpožcži.

Haj, njech th ſwěrnje lubujech,
Kaſ doſko hacž to ſamožech:
Ta hodžin pſchindže ſaweſcze,
Hodžež w ſyllach ſteiſch pſchi rowje!

F.

Sa žarowazn dom.

Zap. ſlufki 20, 10.

(R. Gerof.)

Hladajech ſo haru,
Hodžež ſchtó wužnýl je;
Hodžež ma ſwoje maru,
Mjelcžo ſdychujeſe.
Teſho mérne ſožo,
Spanje poſlednje
Tu woſ Ducha Božoh'
Budže ſwjeſcžene.

Njeſdajech tež ženje
Sslyſheč ſkiwlenja,
Pſches to woſbwjecženje
Směje ſwjaſtniza.
Cžejcžje Božu radu
A ſo ponižeſe,
Khwalce Božu hnadu,
Runjež plakacze.

Horde wuhot'wanje
Njeſchisteji ſo,
To tež njeje khmane
Sa domček morweho.
W modlitwje ſej praſcze:
Ssmjerč tež naſch pucž je!
Cželo ſeni dajeſe,
Duch paſ ſ Bohu dže.

Ach, na žarowanje
Žanu hoſčinu!
Njej' wam harowanje,
Pjeſe ſ ſtróženju?
Schkleńza w waſchej ružy
Wěſcze tſhepjeze,
Wopomnicze dužy
Cžerwjoſ tocženje.

Pſchi nanowym rowje
Ach, ſo njewadžeſe,
Prajene je w ſklowje:
Wſcho je ſachodne.
Kíž tym w ſmjerujiſ rubi
Spanje ſadžewo,
Tajſe džecžo ſhubi
Božohnowanja.

Nječiūcze wſchak haru,
Hodžež tu ſrudža ſo,
So waſ njepožwarju
Boži jandželjo.
Haru doſcž je druhdže
A lóſcht živjenja;
Hodžež je ſmjerč, tam wſchudže
Bycž ma cžiſchina.
Surij Bróſk.

Nadobny lěkar̄.

Lěkarjo dyrbja husto, runje kaž woſazh, we wukonjenju ſwojeje pſchibluſhnoſcze ſmjerči do wožow hladacž — woni ſwoje živjenje taſ-rijez w ſwojimaj rukomaj noſcha a ſo husto woſrjedž ſwojeho džela ſe ſmjerču pſchelhwatuja.

Taſ nahle bu ras tež wuſjadnje wuſtojný lěkar̄ woſ ſmjerče precž ſhabnjeny. Džecži jeneho aſyla wulkeho města buchu po rjadu woſ nawalneje, ale njewuſlédžomneje khoroscze ſnadpadowane, ſotraž wjèle ſ nich w běhu mało hodžin mori. Dr. A. porucžnoſcz dosta, ſo by pſchicžinu epidemije wuſlédžil. Tón běſche hnýdom teho měnjenja, ſo ſu ſo w hajenju ſtrowoty ſtrachne ſmyſki ſtaſe, a pſtaſche pſchicžinu w ſaſtaranju ſ hubjenej wodu. Š heroiſkej dokladnoſczu ſo wón džela pſchimasche. Wón njeſchijomne pſchepytowanje wodowódſtwa druhim njeſchewostaji, ale ſtam ſchěſcz hodžin ſwojeje njeđele na tole wuſlédženje naſoži a ſkonečnje ſwoje měnjenje wobkruſzene naſaka.

Potom wón cželo jeneho džesča, na tule khoroscze ſemrjeteho, pſchepytowaſche, pſchi cžimž jemu jena jehla porſt praweje ruki naſchkrabny. Tole ſzadne ſranjenje bě ſ pſchicžinu jeho ſmjerče. Morjazy jěd ſo pſches zyłe cželo roſſchéri, a wob tħdžen bě tole drohotne živjenje w ſlužbje čłowiskeje luboſcze a wědomſtwa woprowane.

F.

Njeđelu ſemrjetych.

We Božim mérje ſpicže,
Wy droſh ſemrjecži!
Džak do rowa naſch wšmicže,
Kíž ſylda ſyboli.
Wy ſbože naſche běſcheče
We cžažnym pſcheyku;
Ach, ſo Wy woſ naſh džesče,
To rudži wutrobu.

Woſ Boha woſwołani
Do jeho kraſnoſcze,
Scže Wy nětk ſrónowani
We dracze prawdoſcze.
Tam duscha ſbóžnoſcz ſlodži
We hětach ſalemſtich,
Sso ſ jandželemi wodži
Po honach jaſniſtich.

O Knježje Žesom Khrysteče,
Kíž ſa naſh wumrjeſ ſy,
Nam na ſwěcze ſo ſtysheče,
Njech ſ Tobu wumrjem;

Dha ſaſho woſladam
Tych, kíž nam ſemrjechu,
Tich ſ Tobu wěčnje manu
A ſbóžnoſcz njebjefſku!

K. A. Fiedler.

Lubujče ſwojich njeſcheczelow.

W ležu njeſaloſto ruſkeho města Pińska ležesche ſamotna hajníkownja. Wyžoke cžorne ſchrerki ju woſko woſtejachu. Wone běchu prěnje ſapocžatki wulkeho leža, kotryž ſo woſ tam do wſchech ſtron wupſchecžerasche. Duschnie a woſchewjoze bě, ſo w ležu pſchi ſlónčnej horzocze w khłodku ležnych ſchtomow pſchekhadžowacž a na cžichi piſhpot liſežow, woſ ſaduwazeho wěſika ſo hibažych, poſluchacž, abo myſlicžlam pſchi brjoſh maleje ręczki hracž dacž, ſotraž bbrbotajo a pluskotajo po ūlach běſeſche, ſo by ſo ſ rěku Pripjetom ſjednocžila a wjèle mil pſcheběžiſchi, ſo do wulkeho Dnjepra wuliwała. A ſaſho w ſymje, hdyž běchu ſo hona běky ſchat wobleſle, a rěſath raiſchi wětr wojo njemdrjesche, běſeſche taſ duſhunje a čopko w ſhowanym ležu, kotrehož cžemna ſelenina ſo woſ ſwěčateho běleho ſněha luboſnje woſběhaſche.

Tam w khežy hajnik Ssaburow se swojej mandželskej Olgu a s pěknymaj džesčomaj, kotrejuž bě Boh mandželskym darí, bydlesche. Hajnik bě wustojny, pilny a swérny muž we swoim fastojústwie. Zeho pschedstajeni jeho wyšoko wažachu a jemu to tež pschi kózdej skladnosći połasowachu. Wón mějesche dobru mſdu, tak ſo ſo wo wschédny khléb staracž njetrijebasche. Léž bě jeho radoſe a wjeſele. Wón jón s njeſprózniwej staroſciwoscžu a woporniwej swérui hajesche, a nadobna hońtwa bě wjeſele jeho wutroby. Mandželska Olga bě swojemu mužej pschedzeliwa a luboſčiwa pomozniza. Wona wscho cžinjesche, ſchtož móžesche jemu na wočomaj wothladacz, ſo by jemu wobčežnoſeče jeho powołania polóżila, jeho dom porjeñſhila a jemu žiwjenje pschedzločila. Tak běſchtaj mandželskaj w najbožowniſcej pschedzienoſczi žiwaj. Džesči, ſchecziletny hólczez Alexis a ſchyriletna džowęčicžka Maria, běſchtej starscheju najbohatschi poſkad a najwjetſha radoſe. Mału hajnównju luboſne ſvože wobdawasche. Ssaburowej njebe trjeba, ſebi ſ wonka doma ſabawu phtacz a tak mjenowane ſwjeſelenje droho ſapłacžicž. Žemu bě najlepje, hdž móžesche doma mjes swojimi wot džela swojego powołania wotpocžycž a ſo nad kłodkim powiedanjom abo wuskočnymi hrajemi swojich džecži wjeſelicž.

Tola kaž bě ſamo do paradiſa ſky had ſajel, tak bě tež tu ſkóſez a hida, kotrejž cžichi mér hajnównje druhdy kažechtej a luboſnemu ſvožu mandželskeju hrožeschtej. W ſužodnej wžy, hdžez mała zyrlwicžka ſtejesche, do kotrejž njeđzelu kłodžeschta, bohath mlynk Kopyl bydlesche. Hajnik a jeho mandželska a mlynk běchu psched lětami w młodosczi ſužodne džecži byle. Cži tſjo běchu wſchědnje mjes ſobu wobkhadželi, hrajali a do ſchule hromadze kłodžili. Hólzaj běſchtaj Olgu kaž swoju ſotru lubowaloj a jedyn druhemu na pschemo hlađaloj, ju ſchlitowacž abo jej někakle wjeſele pschihotowacž. Schulu wukhodžiſchi běſchtaj młodzenzaj do zusy ſchloj, ſo byſchtaj wuswolene powołanie na wuskoj a ſo w nim wuwočowaloj. Po dolhim dželenju běſchtaj ſo ſažo do swojego domiſny wrócziloj. Ssaburow bě hajniſke fastojúſtwo dostał, kotrež někto ſastawasche. Kopyl bě ſebi wulki mlyn wo wžy kupil. Tak běſchtaj ſebi wobaj ſtatok ſaložiloj a běſchtaj potom psched towařſhku ſ młodych lět ſtuſkoj a wo jejnu ruku proſyloj. Olga bě ſo ſa hajnika roſkudžila, kotrehož jeho pschedzeliweho a luboſneho waschnia dla lubowasche. Mlynk wot teho cžaſa ſabycz njemóžesche, ſo bě Olga jeho ruku wotpokaſala a jeho towařſchej přednoſcž dala. Wón ſo njebe woženil, dokelž bě wobras jeho towařſhki ſ młodoscze njevuhaſnje w jeho wutrobie žiw. Stara mórczata cžeta jemu hospodařſtwo wobstarasche. Wón pak bě cžmowy a njeſpoſkojny ſam ſa ſo žiw. Se ſawiſču a hněwom cžiche luboſne ſvože mandželskeju wobkłebowasche, kotrejž běſchtaj jemu ras tak bliſko ſtałoſ. A ſchtož móžesche ſebi jeno jeho ſlōſina, worakawa wutroba wumyſlicž, to cžinjesche, ſo by mér jeju doma kashl a ſvožo jeju mandželſtwa a žiwjenja ſnicžil.

To bě, ſchtož bě ſprawnemu hajniſkej a jeho žonje hizom něktru hórkmu hodžinu pschihotowalo. Wona ſobjarwawſchtaj, ſo bě ſo něhduschi ſwérny towařſch a pschedzél ſ jich młodoscze tak roſklobjeny wot njeju wotwobročil, a ſo jeho wutroba ſ hórkosežu a hidiu pschedzivo nimaj napjelnila. Pschezo a pschezo ſažo ſphotowaschtaj, ſ pschedzelnym napſcheczo-pſchiindženjom jeho twjerdu, ſahaku myſl ſmječicž. Žeju prázowanje bě a wosta bjes wuspěcha. Kopyl kózdy krócz ruku pschedzelnoscze, jemu poſkicženu, wotpokaſa a kózdu luboſcz, jemu wopokaſanu, ſ cžim wjetſhim njeſchecželſtom ſaruna. Tak dyrbjeschtaſ ſo hajnik a jeho mandželska wſchego wobkhada ſ Kopylom ſmječicž, ſo byſchtaj jeho psches to hiſteže bôle njerosnijemdriloj, a ſebi jeniczžy na to myſlicž, tak byſchtaj ſo jeho njeſchecželnych nadpadom, kotrež ſo pak tajne pak ſjawnje połasowachu, wobriloj.

Hdž tež mlynkowe njeſchecželſtwo mandželskimaj wjele staroſezow a tyſchnoſče cžinjesche, dyrbjeschtaſ to někto nad wjele wjetſhimi staroſcemi ſabycz. Wě w lécze 1830. Šky, hróſbnym hóſcz tehdys ſ naraiſhich krajow pomalu njeſchecželſtwo ſchecz wžy a města do Europę cžehnjesche. Wě to kholera, tamna hróſna khoroscz, kotrež ſtrach a hróſu roſchéri, hdžez ſo poſkaſa. W lécze 1829 bě w Chinje a Persiskej ſakhadžala a wjele tyſaz člowjekow ſa krótki cžaſ ſanicžila. W naletzu 1830 bě ſo do Rusſeje dala, hdžez ſo we wulkich městach ſažydi a wſchědnje wjele woporow žadasche. Wójna, kotrejž tehdys Ruszy pschedzivo ſběžkarſkim Polakam wjedžechu, ſkaj khoroscz nowy a ſcheroſi pucž wotewri. Š ruskim wójskom wona do Pólskeje a na wježornych provinzech wulkeho ruského khežorſtwa pschedzivo. Majſtrowſhich a najkylníſhich mužow wona runje tak kaž nežne žony a holzy ſhabny. Wona džecži a ſchědžiwo, bohatych a ſhudych bjes roſdžela žadasche. Wſchecz hróſbnym hóſczom tſchepotacze, kotrejž kaž žadlaiv ſmjeritny jandžel psches kraje cžehnjesche a ſo do hrodom, domow a khežow dobywasche. Wſchecz móžne ſrědki ſo nałożachu, ſo bych ſo jeje pschihada wobroli a ſo psched njej ſchlitowali. Mjeſy krajow, městow a wžow buchu ſe ſtraženi wobkazene a ſawrjene, ſo by nichio ſ města, hdžez bě ſo hizom khoroscz ſahnědžila, njeſchichol a khoroscz ſobu njeſchinjeſl. Wſchecz tworh a lishy ſo ſadžachu, ſo by ſo na tajke waschnie móž naſažliwoſeže ſanicžila. Jenotliwe ſwójby ſo ſame wot ſužodnych domow wotkamňachu. Wſchón wobkhad ſo hacžesche, wikowanje pschedsta, ſo by ſebi kholera, kotrež ſa nim pschiindže, nowe pucže njenamakaſa. Tola wſchecz wu-myſlene a wumudrowane ſrědki běchu podarmo. Worakawa khoroscz wſchecz naprawy pschemo a wſchecz ſawjeradla pschedfocži. A runje pschedhnata bojoscze a ſtrach běſchtej hróſbnej kſchidle, wot kotrejž ſo wona dale njeſej dawasche.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Sańdženy ſydzien ſwjeſče knies archidiaconus Guda, kotrejž je ſ jenicžim herbſkim duchownym w Lubiju, ſwój 40 lětny ſastojúſti jubilej. Wot wobkady ſo dolholetnemu ſwérnemu duchow-paſtýrzej wſchelake wopokaſma džałowneho poczeſćowanja dostačhu.

— Wotmyſlilo je ſo, najstarsche zyrlwinske knihi ſakſkých wobhadow w statnym archivje w Draždžanach khowacž, ſo bych ſo ſchemu ſtrachu ſhubjenja a ſanicženja wukhowane byle. Jedna ſo wo zyrlwinske knihi hacž do lěta 1751, wo kotrejž ma ſo w běhu tuteho měhaza powiſeſz do Draždžan dacž.

— W Hamje je w podjeſtſkých podkopach wohén wudhyl. Psches 350 dželacžerjow je ſkonc wſalo. Hacžrunje buchu wſchitke mozy napinane, jich ſmjericži wukhowane byle. Teda ſo wo zyrlwinske knihi hacž do lěta 1751, wo kotrejž ma ſo w běhu tuteho měhaza powiſeſz do Draždžan dacž.

— Hdž njevěra na jenym buku na naſtróžaze waschnie pschibywa, je tež na druhim buku ſ radoſcu pósniawacž, tak tež zyrlwinſka myſl roſcze a pschibywa. Sa to je rjane dopokaſmo, ſo licžba Božich domow w naſchim wótznym kraju kózde lěto roſcze. Tak je ſo wot oktobra 1907 hacž do septembra 1908 1167 nowo-, psche- a wutwarow Božich domow dokonjal o ſapocžalo.

Dalische dobrowolne dary ſa wbohe armeniſle ſyrotu:

Njemienowanu ſ tym pschispomnjeniom ſ póstom pschipóſlaſ: Sa mojeho ſyna Bohu ſhubjeny dar . . . 5 hr. — np.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobný džak.

Gólcž, redaktor.